

INFORMATIVNI BILTEN

Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine

U ovom broju:

U FOKUSU

Crna Gora na
Konferenciji Ujedinjenih
nacija o Klimatskim
promjenama u Meksiku

AKTUELNO

Press konferencija
povodom usvajanja
Strategije razvoja
građevinarstva

Seminar: „Iskustva iz
prakse u implementaciji
Zakona o uređenju
prostora i izgradnji
objekata“

VIJESTI

STAV

Od globalnih klimatskih
promjena do globalnog
biznisa

NAJAVE

Na Konferenciji UN o klimatskim promjenama u
Kankunu postignut značajan dogovor

100 MILIJARDI DOLARA ZA ZELENI FOND

Uprkos nedovoljnom optimizmu koji je prethodio Konferenciji Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama koja se ove godine održavala u Kankunu, Meksiko, na kojoj je prisustvovala i delegacija Crne Gore predvođena ministrom uređenja prostora i zaštite životne sredine Branimirom Gvozdenovićem, postignuti dogovor se ocjenjuje kao značajan napredak i iskorak u rješavanju gorućih problema uzrokovanih klimatskim promjenama. Dokument koji je na kraju konferencije predložen uravnotežen je i predstavlja dobru osnovu za dalje korake.

Za razliku od prošlogodišnjeg sastanka strana ugovornica Konvencije o klimatskim promjenama u Kopenhagenu, gdje se očekivao konkretan politički dogovor, naponi u Kankunu bili su usmjereni na postizanje, prije svega, konkretnog koraka u borbi protiv klimatskih promjena. Zemlje učesnice Konferencije su bile pripremljene da pregovaraju o tehničkim pitanjima, što je rezultiralo napretkom u usaglašavanju stavova oko uspostavljanja „Zelenog fonda za klimatske promjene“

od strane razvijenih zemalja u vrijednosti od 100 milijardi, sa ciljem pospješivanja borbe protiv klimatskih promjena u nerazvijenim i zemljama u razvoju, uspostavljanja adaptacionog fonda i pitanja transfere tehnologija za borbu protiv klimatskih promjena.

Postignut je dogovor u vezi post Kjoto perioda, koji je obavezivao zemlje da neće dozvoliti prazninu između perioda obilježnog Kjoto protokolom (do 2012. godine) i Post Kjoto perioda (posle 2012. godine). To praktično znači da će se u periodu do 2012. godine raditi na definisanju kvota za smanjenje GHG gasova (gasova sa efektom staklene bašte) u periodu poslije 2012. godine.

Zajednička ocjena je da je će dogovor iz Kankuna biti dobra osnova za konkretne akcije i izvore finansiranja za borbu protiv klimatskih promjena u najviše pogođenim zemljama, kao i za nastavak procesa iz Kopenhagena, a činjenica da i dalje nema dogovora o obavezujućim kvotama za smanjenje GHG reflektovana je kroz dogovor zemalja u vezi post Kjoto perioda.

Nastavak na strani 2

REGIONALNO POVEZIVANJE ZA EFIKASNIJU BORBU PROTIV KLIMATSKIH PROMJENA

Ministar uređenja prostora i zaštite životne sredine, **Branimir Gvozdenović**, govorio je na Sesiji na visokom nivou u okviru Konferencije, kojoj su prisustvovala vođe delegacija svih zemalja članica UN, kao i predsjednik Meksika

Felipe Calderon, a samim događajem je predsjedavao generalni sekretar UN **Ban Ki-Mun**.

Ministar Gvozdenović je istakao da Crna Gora, kao mediteranska zemlja čiji je doprinos globalnom zagađenju zanemarljiv, ipak pripa-

da regionu koji je od strane Međunarodnog Panela za klimatske promjene (IPCC) identifikovan kao posebno osjetljiv na uticaj klimatskih promjena. *"Stoga smatramo da se pored globalne akcije, efikasnost prevazišlaženja izazova sa kojim se suočavamo najbolje može postići kroz regionalno povezivanje. Crna Gora se nedavno priključila Mediteranskoj inicijativi za klimatske promjene koja predstavlja dodatni forum za razmjenu iskustava i pozitivne prakse, određivanje prioriteta, potreba i odgovarajućih mjera u potrazi za održivim rješenjima za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte i adaptaciju na izmjenjene klimatske uslove."*, rekao je Gvozdenović.

Posljednjeg dana Konferencije organizovana je radna večera sa ministrima država Jugoistočne Evrope, uključujući i predstavnike Ujedinjenih nacija i Sekretarijata Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promjeni klime i Evropske komisije. Cilj organizovanja radne večere je jačanje regionalne saradnje u okviru Regionalnog foruma za klimatske promjene. Ministar Gvozdenović je izrazio zadovoljstvo inicijativama i dogovorima tokom radne večere. Predstavnik UNDP-ja, Janek Glenarek podsjetio je na projekte koji se u saradnji sa Ministarstvom uređenja prostora i zaštite životne sredine realizuju u Crnoj Gori i istakao da Crna Gora ima leadersku poziciju u regionu, kad je u pitanju oblast zaštite životne sredine. Izvršni direktor Regionalnog centra za životnu sredinu (REC), Marta Bonifart je, podječajući na dvadesetogodišnje postojanje REC-a naglasila da REC u Crnoj Gori ima veoma jaku kancelariju, koja obavlja poslove ne samo za crnogorsko podneblje, već za prostor čitave Jugoistočne Evrope.

Press konferencija povodom usvajanja Strategije razvoja građevinarstva u Crnoj Gori do 2020. godine održana je 15. decembra u Hotelu „Crna Gora“. Na konferenciji su govorili: **Zoran Tomić**, Sekretar ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, **Strahinja Trpevski**, Tim lider obrađivača Strategije, **Miloš Knežević**, dekan Građevinskog fakulteta u Podgorici, **Maja Velimirović Petrović**, član koordinacionog tima za izradu Strategije. Strategija ima za cilj značajno poboljšanje stanja u ovom sektoru, posebno uzevši u obzir činjenicu da postoji velika rezerva zapošljavanja u

građevinarstvu, jer se danas zbog manjeg interesa za rad u ovom sektoru i nedovoljne ponude radne snage, vrši zapošljavanje stranaca. Građevinarstvo je, uz turizam najveći uvoznik strane radne snage. Učestvuje sa 3-4% u BDP, što je niže nego u npr. 19 razvijenih zemalja EU, kod kojih učestvuje sa cca 12%. To je sektor koji ima multiplikativne efekte na druge sektore, pa se može smatrati i kao jedan od strateških sektora u Crnoj Gori, pogotovu imajući u vidu potencijalna ulaganja u narednom periodu.

Strategijom se predviđaju sljedeća ulaganja po sektorima: sektor turizma - **10437**

miliona eura; sektor stanovanja - **3883** miliona eura; sektor energetike - **2031** miliona eura; sektor transportna infrastruktura - **1334** + koncesija Bar Boljare **2770** miliona eura; sektor zaštite životne sredine (vodosnabdijevanje, prečišćavanje otpadnih voda, i odlaganje čvrstog otpada) - **591** milion eura. Dakle, ukupna ulaganja iznose **18,1 - 20,1 milijardi eura, ili u prosjeku po 1,64 - 1,82 milijardi eura godišnje**, ukoliko se prate predviđeni planovi realizacije projekata u strateškim dokumentima za pet glavnih sektora.

DO GRAĐEVINSKE DOZVOLE I URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA PREKO JEDNOG ŠALTERA

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine i Kancelarije Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori organizovali su dvodnevni seminar „Iskustva iz prakse u implementaciji Zakona o uređenju prostora i izgradnji

vezanim za sprovođenje ovog zakona.

Zoran Tomić, sekretar Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine posebno je istakao da su pripremljeni predlozi izmjena Zakona u smislu ukida-

objekata“. Osnovni cilj seminara je razmjena iskustava iz dosadašnje primjene Zakona, kao i diskusija o ključnim pitanjima vezanim za sprovođenje ovog zakona. Zoran Tomić, sekretar Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine posebno je istakao da su pripremljeni predlozi izmjena Zakona u smislu ukida-

nja saglasnosti neophodnih za izdavanje građevinske dozvole ili smanjenja broja objekata za koje su neophodne. Predstojećim izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata uspostaviće se princip jednog šaltera u postupku izdavanja građevinske dozvole i jednog šaltera prilikom izdavanja urbanističko-tehničkih uslova. Organi koji izdaju građevinsku dozvolu po službenoj dužnosti obezbjeđivaće preostale saglasnosti. Organ koji izdaje urbanističko-tehničke uslove, između ostalog, po službenoj dužnosti će obezbjeđivati sve uslove za projektovanje, ako ih plan ne sadrži.

Prezentacija završnog Izvještaja Procjena kapaciteta, koju je za Ministarstvo, u okviru UNDP Projekta - Capacity Assessment, uradio konsultant iz Slovenije, Borut Šantelj, održana je 17. decembra. Takođe, prezentovan je i završni Izvještaj za institucije u sitemu, koje su zadužene za sprovođenje politike u oblasti životne sredine. Prezentacija je finalizacija projekta, koji je trajao nekoliko mjeseci, a rađen je u nekoliko faza, uz aktivno učešće predstavnika Ministarstva i institucija. Cilj projekta, a imajući u vidu proces evropskih integracija, je jačanje kapaciteta u svim oblastima, moguće promjene u organizacionoj strukturi, radi usaglašavanja sa preporukama EU, moguća unaprjeđenja u upravljanju i mehanizmima odlučivanja, kao i revizija pravila, propisa i procedura u ovoj oblasti. Prezentacijama su prisustvovali ministar Branimir Gvozdenović, sa najužim timom saradnika-članovima, kolegijuma ministra, predstavnici Kancelarije UNDP u Crnoj Gori, kao i predstavnici institucija u oblasti životne sredine - Agencije za zaštitu životne sredine, Hidrometeorološkog zavoda, Zavoda za zaštitu prirode, CETI, PROCON-a.

Zgrada Ujedinjenih nacija, na lijevoj (istočnoj) obali Morače, između mosta Milenijum i Ruskog mosta, površine 1.700 kvadrata, trebalo bi da bude završena u septembru iduće godine. Predviđeno je da posredstvom fotonaponskih ćelija smještenih na krovu, objekat proizvodi električnu energiju za podmirivanje sopstvenih potreba, uz mogućnost transfera viška proizvedene energije u elektroenergetsku mrežu. Zgrada će se sastojati od suterena i prizemlja. Suteran je koncipiran kao tehnička etaža, gdje su smješteni oprema i uređaji koji opslužuju zgradu i prostorije za arhive agencija, dok su u prizemlju smještene kancelarije, sale za konferencije, kao i ostale prateće prostorije.

Zakon o stanovanju i održavanju stambenih zgrada je prošao sve Skupštinske odbore, i o njegovom usvajanju će se odlučivati na plenarnoj sjednici.

Predstavnici kompanije Sinergise iz Slovenije, Grega Miličinski (direktor kompanije) i Primož Kolaric (IT ekspert), boravili su u posjeti Ministarstvu uređenja prostora i zaštite životne sredine. Kompanija Sinergise je izradila registar nelegalnih deponija za akciju čišćenja na nacionalnom nivou u Sloveniji. Predstavnici kompanije su prezentovali registar i predložili rešenja za potrebe akcije "Očistimo Crnu Goru u jednom danu", koja se planira za septembar 2011. godine.

Drugog dana seminara, koji je imao za cilj unaprijedjenje Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, a koji su organizovali Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine i Kancelarija Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), orgnaizovana su četiri okrugla stola, na sljedeće teme: Izmjene i dopune Zakona

o uređenju prostora i izgradnji objekata i unapređenje procedura sa posebnim osvrtom na dobijanje dozvola na jednom šalteru, odnosno tzv. „One stop Shop“ princip; Strategija pretvaranja neformalnih naselja u formalna; Primjena Pravilnika o sadržini i formi planskih dokumenata, kategorijama namjena površina, elementima urbanističke regulacije i grafičkim simbolima; Rod i prostor - Integrisanje principa rodne ravnopravnosti u planiranje prostora Crne Gore. Posebnu pažnju privukao je okrugli sto - **Strategija pretvaranja neformalnih naselja u formalna**. Svu učesnici su bili jednoglasni u tome da je Strategija kvalitetan i dobar osnov za rješavanje pitanja neformalnih naselja, a pokazana je i podrška i optimizam od strane lokalnih samouprava u smislu doprinosa implementaciji Strategije. Naglašena je i potreba uspostavljanja lokalne jedinice za implementaciju Projekta, u kojima bi se angažovali eksperti koji će se direktno suočiti s ovim problemom, s obzirom na činjenicu da je lokalni nivo pri implementaciji ovog Projekta najvažniji. U ovom kontekstu istaknuta je saradnja Opštine Bar i Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, posebno s obzirom na činjenicu da će se, upravo u ovoj opštini, sprovesti pilot projekat vezan za pretvaranje neformalnih naselja u formalna.

DECEMBARSKI DO-DATAK "EKOLOGIJA", KOJI IZLAZI UZ DNEVNI LIST POBJEDA, MOŽETE PREUZETI [OVDJE](#).

OD GLOBALNIH KLIMATSKIH PROMJENA DO GLOBALNOG BIZNISA

Piše: MSc Branislav Prelević,
ekonomista energetike

nije osjetila promjene i sku-
vala se – nije se adaptirala.

Prema zaključci-
ma COP 15 u Ko-
penhagenu i COP
16 u Kankunu,
sve mi se čini da
je čovječanstvo
polako počelo da
prelazi na plan B,
težište diskusije
je prebačeno sa
teme kako zausta-
viti rast tempera-
ture preko fatal-
nih 2oC, na temu
kako preživjeti u

uslovima klimat-

skih promjena. Naime
jedini dogovor u Kankunu je
postignut oko Zelenog Fonda
koji bi trebao da pomogne
siromašnim zemljama da
lakše prevazidju posljedice
klimatskih promjena i da

Kao u onom čuvenom ekspe-
rimentu kada je žaba stavlje-
na u ključalu vodu, naravno,
iskočila je. Drugi put je žaba
stavljena u hladnu vodu koja
se postepeno zagrijavala,

im se adaptiraju. Dogovor je
postignut i oko REDD+ pro-
grama i transfera tehnologi-
ja ali kao i u prvom slučaju
samo u načelu. Niti su pre-
cizno definisani mehanizmi
Fonda, niti većina zemalja
smatra dovoljnim obećanih
100 milijardi USD. Strateški
sporazum nije potpisan niti
je bio na dnevnom redu. Do-
duše dogovoreno je da se na
sledećem COPu u Durbanu
2011 obavezno moraju sve
dogovoriti. Makar je defini-
san domaći zadatak...

*Nastavak autorskog teksta može-
te pročitati u dodatku "Ekologija",
koji će uz dnevni list "Pobjeda" iza-
ći do kraja mjeseca*

NAJAVE

- Sastanci Projektnog odbora za Projekat „1000plus stanova “ se kontinuirano održavaju, u cilju provjere kompletnosti i ispravnosti dokumentacije. Na njima će se zauzeti konačan stav o aplikacijama građana, pa će, shodno odluci Projektnog odbora, vaučeri biti podijeljeni 24. decembra ove godine.
- Izložba radova Velika Plaža, održaće se u četvrtak, 23. decembra 2010. godine, sa početkom u 19h, u novoj zgradi Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, ulica IV Proleterska.
- Prva dodjela godišnjih nagrada "Zelena Zvijezda", biće upriličena u ponedjeljak, 27. decembra 2010. godine, u hotelu „Podgorica“ sa početkom u 12 h.

Potražite nas na YouTube-u
Na kanalu Ministarstva
uređenja prostora i zaštite
životne sredine možete po-
gledati promotivne spotove,
isječke iz informativnih
emisija, televizijske emisije
o projektima, radu i aktivno-
stima Ministarstva. Posjetite
nas na adresi:

[http://www.youtube.com/
user/MUPZZS](http://www.youtube.com/user/MUPZZS)

Priprema i distribuirana: PR služba Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine
Rimski trg 46, 81000 Podgorica
www.mse.gov.me; pr@mse.gov.me 21. decembar 2010. godine